

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 516/2022-23

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ladislava Duditša (sudca spravodajca) a zo sudcov Libora Duľu a Miroslava Duriša v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDACTED], zastúpenej advokátom Mgr. Ernestom Vokálom, Hlavná 61, Prešov, proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne č. k. 5 CoP 6/2022-221 z 8. júna 2022 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 30. augusta 2022 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva na účinný prostriedok nápravy podľa čl. 13 dohovoru rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) č. k. 5 CoP 6/2022-221 z 8. júna 2022 (ďalej len „napadnutý rozsudok krajského súdu“). Sťažovateľka navrhuje označené rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie.
2. Z ústavnej sťažnosti, napadnutého rozsudku a pripojených príloh vyplýva nasledujúci stav veci:
3. Sťažovateľka v právnej pozícii navrhovateľky vystupovala v konaní o rozvod manželstva vedenom na Okresnom súde Trenčín (ďalej len „okresný súd“) s manželom a maloletou dcérou. Okresný súd rozsudkom č. k. 32 P 248/2020-135 z 22. novembra 2021 výrokom I manželstvo účastníkov rozviedol, výrokom II zveril maloletú na čas po rozvode do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, výrokom III upravil spôsob, akým sa bude realizovať striedavá starostlivosť o maloletú, výrokom IV upravil miesto odovzdania a prevzatia maloletého dieťaťa, výrokom V upravil, že právo zastupovať maloleté dieťa, spravovať jeho majetok budú vykonávať obaja rodičia, výrokom VI zaviazal otca prispievať na výživu maloletej sumou 200 eur mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred do rúk matky a výrokom VII vyslovil, že žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

4. Rozsudok okresného súdu napadla sťažovateľka odvolaním. Krajský súd napadnutým rozsudkom potvrdil rozsudok okresného súdu v časti výrokov II, III, IV a V, výrok VI zmenil tak, že otec maloletej je povinný prispievať maloletej aj na tvorbu úspor.

II.

Argumentácia sťažovateľky

5. Sťažovateľka proti napadnutému rozsudku krajského súdu argumentuje takto:

a) Vo veci konajúci senát odvolacieho súdu mal byť vylúčený z prejednávania a rozhodovania jej veci. Poukazuje na personálne prepojenia medzi otcom maloletej, ktorý je synom [REDAKOVANÉ], bývalej sudkyne krajského súdu rozhodujúceho o odvolaní, ktorá toho času vykonáva funkciu vedúcej revízie oddelenia na tomto krajskom súde a od 1. júla 2022 je členkou hodnotiacej komisie Súdnej rady Slovenskej republiky (ďalej len „súdna rada“) s miestom pôsobnosti člena na krajskom súde, a [REDAKOVANÉ], sudcu rovnakého krajského súdu a od 1. júla 2022 člena hodnotiacej komisie súdnej rady s miestom pôsobnosti člena na krajskom súde, sestra otca maloletej je sudkyňa Okresného súdu Nové mesto nad Váhom, brat sťažovateľky pôsobil ako sudca predmetného krajského súdu a napokon sama sťažovateľka je zamestnankyňou rovnakého krajského súdu. Uvedené podľa jej názoru nasvedčuje o existencii objektívnych okolností spochybňujúcich nezaujatosť sudcov odvolacieho senátu.

b) Rozsudkom krajského súdu došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, keďže konajúce súdy odmietli vykonať navrhovaný dôkaz, a to znalecké dokazovanie na účely preukázania, že otec maloletej koná v rozpore s najlepším záujmom dieťaťa. Napadnutý rozsudok krajského súdu je podľa jej názoru nepreskúmateľný, pretože nezdôvodnil, z akého dôvodu nebol vykonaný ňou navrhovaný dôkaz znaleckým posudkom. Krajský súd sa opomenul vysporiadať s viacerými dôkazmi, ktoré svedčili v prospech návrhu sťažovateľky na zverenie maloletej do jej osobnej starostlivosti. Nepreskúmateľnosť vidí sťažovateľka aj v časti rozsudku upravujúcej tvorbu úspor maloletej, keďže tento výrok rozsudku nie je viazaný na právoplatnosť výroku o rozvoze, ale na právoplatnosť rozsudku odvolacieho súdu, čo nezodpovedá ustálenej judikatúre. Rozpor s judikatúrou najvyšších súdnych autorít sťažovateľka vidí aj v tom, že krajský súd označil za protirečivý jej návrh na zverenie maloletej do osobnej starostlivosti za súčasnej úpravy širokého styku s otcom maloletej.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

6. Podstatou ústavnej sťažnosti je tvrdené porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom krajského súdu, ktorým podľa sťažovateľky došlo k porušeniu jej práva na zákonného sudcu, rozsudok krajského súdu je nepreskúmateľný a v rozpore s ustálenou judikatúrou najvyšších súdnych autorít.

7. Ústavný súd dopytom na okresnom súde zistil, že sťažovateľka napadla rozsudok krajského súdu dovolaním, ktorého prípustnosť zdôvodnila v zmysle § 420 písm. e) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“), t. j. o veci rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, ďalej podľa § 420 písm. f) CSP, teda súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva

v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, a aj podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP pre rozpor rozsudku krajského súdu s ustálenou judikatúrou najvyšších súdnych autorít.

8. Porovnaním obsahu podaného dovolania a podanej ústavnej sťažnosti ústavný súd zistil, že argumentácia sťažovateľky v týchto podaniach je v podstatnom zhodná. Ďalej je potrebné uviesť, že v tomto prípade podanie dovolania nie je zo zákona vylúčené a ako také predstavuje dostupný prostriedok nápravy.

9. Súbežné podanie dovolania a ústavnej sťažnosti nie je žiaducim javom už len z toho dôvodu, že rovnaké rozhodnutie má byť v rovnakom čase preskúmané dvomi rozdielnymi orgánmi, čo by mohlo v konečnom dôsledku viesť k odlišným rozhodnutiam o tej istej otázke, čo nie je v súlade s princípom právnej istoty (porov. rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Zvolský, Zvolská proti Českej republike z 12. 11. 2002, č. sťažnosti 46129/99, bod 53). Uvedený postup navyše koliduje aj s princípom subsidiarity, na ktorom je založená právomoc ústavného súdu v konaní o sťažnostiach, ktorými fyzické osoby alebo právnické osoby namietajú porušenie svojich základných práv a slobôd. Táto právomoc je daná, len pokiaľ im ochranu neposkytujú iné súdne orgány Slovenskej republiky prostredníctvom účinného a dostupného právneho prostriedku ochrany (čl. 127 ods. 1 ústavy). V zmysle princípu subsidiarity je do času rozhodnutia najvyššieho súdu o dovolaní vylúčená právomoc ústavného súdu so zreteľom na dikciu § 132 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

10. Ústavný súd preto pri predbežnom prerokovaní rozhodol, že ústavnú sťažnosť sťažovateľky je potrebné odmietnuť pre nedostatok právomoci v zmysle § 56 ods. 2 písm. a) v spojení s § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde.

11. V petite ústavnej sťažnosti sťažovateľka namietala aj porušenie čl. 13 dohovoru, avšak toto namietané porušenie nie je žiadnym spôsobom zdôvodnené, čo by zakladalo možnosť odmietnuť podanú ústavnú sťažnosť v tejto časti aj pre nesplnenie zákonných náležitostí, keďže ale ústavný súd v momentálnej procesnej situácii nemá právomoc na prieskum napadnutého rozsudku krajského súdu, je na mieste odmietnutie podanej ústavnej sťažnosti ako celku pre nedostatok právomoci ústavného súdu v zmysle prechádzajúceho odseku.

12. Keďže ústavná sťažnosť sťažovateľky bola odmietnutá ako celok už pri jej predbežnom prerokovaní, rozhodovanie o ďalších jej návrhoch v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. októbra 2022

Ladislav Duditš
predseda senátu